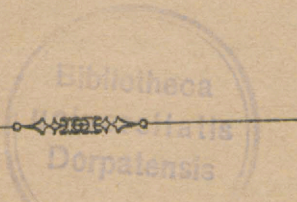
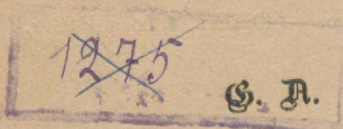

Sirmus paise

rahwa elu külges.

A 1543.

Tallinnas.

Trükitud S. Mathiesen'i kirjadega.

1898

Доволено цензурою. — Юрьевъ, 9 Юля 1898 г.

Печатня Г. Мативена, Ревель, Никольская 23.

2

30926

Hirmus paise.

Üks kõige hirmsam mäda paise, mis sell uuemal tiibetud ja haritud ajal rahwa elu külges kasvab, ikka suuremaks läheb, neid ihu ja hinge poolt jälgiks ja toledaks teeb, neid roojastab ja igaweste hukka wiib, — on **kurja wandumine**. Oh kui hirmus ja kole on see kurjus juba meie päivil! Ei pole enam muud kuulda ega näha, kui ikka **kurat** ja **kurat**. Teda hüüab noor ja wana, rikkas ja waene, naine ja tüdruk, sulane ja ümardaja, ja pealegi weel lapsed on juba selle hirmsa kurja waimu käes kinni! See haigus kasvab jõudsaste, üsna silma nähtawalt. Enamiste kõik inimeste sugu juba kirub, wannub ja sõimab. Kõik kohad on juba üsna mustad. Ei pole muud enam kuulda, kui üks lõpmata kurja hüüdmine! Olgu see tuas ehk wäljas, sööma laual ehk jooma tappa kallal, magama heites ehk ülesse tõustes, tööd tehes ehk teed läies, uulitsal ehk küla-tänawas, — ikka on **kurat** neil esimene ja ka wiimane sõna suus. Ka furnu matjadki ei jätta teda hüüdmata. See kõik näitab, nagu oleks kurat nende sõnale **soolateraks** ja ka **siidame kinnitamiseks** olewat. Üks sõna head, tats kurja ja mõned hüüwad teda üsna uhkusega. Kõik, kõik juba elawad kuratiga ja kandwad tema pealtkirja ja tuju! Ei kedagi taheta enam tema oma nimega hüüda, olgu see asi mis tahes, ikka antakse **kurat** temale nimels. Oh kui hirmsaks on juba

meie ajal risti rahwas saanud!!! Oh kui hirmus on see kuulda ja näha, et risti rahwas, kes Jumala järelkäijad pidid olema, kes püha Jumala nime pidid palwes ja alanduses appi hüüdma, — nüüd kurati järelkäijad on ja teda lõpmata hüüdwad!!! Mis peab sellest nüüd mõtlema? Mis peab selle kohta nüüd ütleva? Eks see ole nüüd üks kõige hirmsam mada paise meie ajal ristirahwa elu külges? Kas see on nüüd ristirahwa auu ja nende usu tunnistuse ilu, kui nad wanduwad? Kas nad sellega nüüd kinnitawad, kui nad wanduwad, et nad tõsisel risti inimesed ja Kristuse järelkäijad on? — Oh ei! oh ei! Nii tõeste kui hunt ei ole lammast, nii tõeste ei ole ka niisugused risti inimesed mitte Jumala lapsed, waid kurati lapsed, nii kui Ümmistegija ütleb: „Teie olete isast, kuratist, ja oma isa himude järele tahate teie teha!“ (Joan. 8, 44.)

Wõi arwate teie, kes teie tulist kurja hüüate, et teie oma kurja wandumiseega taewa saate? Oh ei! Nii tõeste, kui Issand nende ligi on, kes teda palwes oma ihu ja hinge hädade sees appi hüüdwad, — õndsaks saawad; nii tõeste on kurat ka nende ligi ja nende sees (Ewef. 2, 2.) kes teda hüüawad, — hulka lähewad!

Eh! mis see siis diete kõik tähendab, mis tema põhi on, et meie ajal juba noored ja wanad, peaaegu juba kõik risti rahwa sugu, isegi weel lapsed, kes oma ninagi ei mõista diete harida, — kurja wanduwad? — Jah, mis ta muud tähendab kui seda, et ta on üks Jumalast ära taganenud, üks ära labunud ja hulka minija rahwas! Tema ots on pea käes,

tema langemine on suur! Tema tulewik on väga paha! Tema hukatus ei tuku mitte! (2 Peetr. 2, 3.)

Tõsi on, et palju wähem wannutakse, kus joodikuid ei pole; aga ka karsted ja selged inimesed wanduwad. Kõsimus ei ole mitte sest: kes palju wannub ja kes wähe; waid sest: kes wannub. Ja see on aga ikka siis see tunnistus, kes wannub, et ta **isa on kurat**, ja tema südame **wara on kurjus**. Sest sellest süda täis, sellest räägib suu, ja mis tema südames elab, see tuleb ikka tema suust wälja.

Iga üks mõistab küll, mis kurja wandumine wanduja enese hinge ja ligemese kohta tähendab; igaüks mõistab, mis waimu laps ta on. Aga kahjuks ei suuda meie palju muud nende waeste õnnetumate heaks ja parandamiseks teha, kui ainult kurta, kahetseda ja nende waeste hinge kahju pärast nutta.

Ja waata, ei seda ei peeta enam meheksigi, kes ei wannu! Kuratid hüüdwad nad oma rõdmu sees, kurwastuse sees; ka siis, kui nad naerwad, ehk kui nad nutawad; küll oma hädade sees, küll oma waeiwade sees, küll omas lustis, küll omas rõdumus, küll tänades, küll kiites, ja mitmed weel oma haige woodi peal. Jah, kurat on nende abimees, kurat on nende lootus elus ja surmas; tema on nende laulus, tema on nende kõnes, nende naljas ja ka nende wihas!

Tulewad kats sõbra teine teisele rõdmsaste tere-tades wastu, seal antakse teine teisele ikka nimi kurat. Jääb keegi homiku kauaks magama, siis on kohe esimene sõna: „Oh kurat, nüüd jään hiljaks!“ Jah, hobune, mis aiste wahel weab, see on kurat; härg, mis põllul künnab, see on kurat; wanter ehk

regi, mis hobusel järel, see on kurat; labidas, mis tal peus, see on kurat; kerwes, kellega ta raiub, see on kurat; lusikas, kellega ta sööb, see on kurat; wesi, mis ta joob, see on kurat; riided, mis ta selga paneb, on kurat; naine, kes mehele abiks, see on kurat; lapsed, mis Jumal on nende kätte uskunud, need on kuratid. Olgu hingelised ehk hingetumad asjad, kõik on nende meelest kuratid ja kandwad nende suus ja südames kurati nime.

Ra lapsed, kes alles liiva aukus mängiwad ehk uulitsal kõndiwad, ei ka nemad ei mõista muud hüüda, kui ilka kurat. Kord rõdmustas üks ristima selle üle, et tema kahe aastane ristipoeg kurat mõistis hüüda. Ja üks teine 8-aastane pois, kelle isa alati wandus ja joobnuse peaga tuigerdades kirus, — läks tuast wälja, tegi just niisamuti isale järele ja rääkis wandudes neid sõnu, mis isa oli eeli rääkinud ja teinud. Oh armsad Gesti rahwas! Kus lähete teie ja teie lapsed? Mõtelge mis Issand ütleb: „Kutke iseendid ja oma lapsi. Sest waata, päewad tulewad, millal ööbaks: Öndsad on need, kes sigimata, ja ihud, mis ilmale ei kandnud, ja rinnad, mis ep ole imetanud. Siis haikawad nemad ütlemata mägedele: Langege meie peale; ja mäekünkude wastu: Katke meid.“ (Luk. 23, 28—30.)

Küll on kahetsemise wäärt, et ka rahwa juhatajad, walla wanemad ja mitmed haritud inimesed ka wanduwad! Niisamuti ka pere ja laste wanemad ja mitmed laste koolitajad ei häbene wäikeste laste ees wanduda ja kiruda! Oh mõtelgem, sõbrad, kuhu niisugune inimene saab kui tema, kes alaline wanduja

ja kurja hüüdja, Jumala pillaja, naerja ja teutaja, — hirmus wande sõna suus, äkitselt sureb! Mis julgeme meie selle tõeliku küsimuse peale kosta? Oh kui pea saab inimesel igawene aeg kätte määratud! Oh kui pea wõid ta Jumala kohtu ette astuda! Mis saab ta waene tegema! Hirmus on elawa Jumala kätte langeda! (Ebr. 10, 31.)

Ei üksigi Jumala laps, kes oma Snnistegijat ootab ja jumalakartuses elab, — ei wanneru ega kiru iialgi! Ja sest nüüd näitse, kes Jumala lapsed ja kes kurati lapsed on. (1 Joan. 3, 10.)

Niisamuti on ka see üks hirmus asi, kes alati igas tühjas sõnas, ilma järele mõtlemata omas julguses liha meeles püha elawa Jumala ja meie armsa Snnistegija Jeseuse nime ilma asjata suhu wõtmad ja oma alalise hüüdmise läbi roojastawad. Oh armsad sõbrad! Mõtelgem ometi järele, mis teie teete! Mõtelgem mis teie räägite! Mõtelgem, kuhu tahate teie wiimaks saada! Ks teie ei tea, mis Jumal ütleb? Ta ütleb: „Sina ei pea mitte Minu nime ilma asjata suhu wõtma, sest Mina ei jätta teda mitte muhtlemata, kes Minu nime kurjaste pruugib!“ (2 Mof. 20, 7.)

Ma olen mitmed näinud, kes kurja wandusid ja Jumala nime teutasid, — oh küll oli nende surmatund hirmus!

Üks mees, kes elu aja kurja wandus, ja teise sõnaga jälle Jumala nime hüüdis, — oh, küll oli ka tema surma tund kole! Ei seda mõista rääkida ega üles kirjutada, kui hirmsas suures walus ja hinge ahastuses ta oli. Ei üksigi ei wõinud teda

trööstida, ei ülski ei wõinud teda aidata. Oh küll ta walu ja ahastus oli suur! Seal tahtis keegi ta juures lugeda ja paluda; aga ta hüüdis: „Oh ära lue! ära lue! Ei minu kõrwad ei wõi kuulata! Ma pean hukka minema!“ j. n. e.

Sellepärast, armas sõber, kes sa täna weel elad! Oh ära mängi sa mitte Jumala armuga! Ära tee wallatust oma hinge õnnistusega! Ära raiska oma kallist armu aega tühja äral! Ära teuta püha Jumala nime! Ära wammu kurja! Oh pea oma armu aeg kalliks ja nõua oma hinge õnnistust kar- tuse ja wäristusega taga! (Wilib. 2, 12.) Sinu kõne olgu: jah, jah; ei mitte, ei mitte; aga mis üle selle on, see on tigebasi, („kuratisti“)! (Matt. 5, 37.)

